

Wstępne postępowanie diagnostyczne w mnogich obrażeniach ciała

Diagnostic algorithm in multiply injured patients

Przemysław Guła, Małgorzata Koszowska, Dawid Larysz, Czarosław Kijonka, Joanna Pisarek, Monika Kałużna

Wstęp. W krajach uprzemysłowionych główną przyczyną zgonów ludzi ok. 40 roku życia stanowią mnogie obrażenia ciała (MOC). Pomimo tak znacznego rozpowszechnienia powyższych patologii nadal istnieje wiele kontrowersji dotyczących procedury diagnostycznej i terapeutycznej we wczesnej fazie hospitalizacji pacjentów z MOC, szczególnie w zakresie funkcjonowania szpitalnej izby przyjęć (IP) czy też szpitalnego oddziału ratunkowego (SOR).

Cel pracy. Celem pracy jest przedstawienie propozycji algorytmu postępowania z pacjentem z MOC dla lekarzy ratunkowych dyżurujących w warunkach SOR lub IP, wykorzystując dostępne metody diagnostyczne i terapeutyczne. **Materiał.**

Przeanalizowano postępowanie u 112 pacjentów z MOC leczonych w SOR WSS nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu. Dokonano oceny wykonanych procedur diagnostycznych i terapeutycznych oraz sposobu postępowania lekarzy z zespołu urazowego (ZU) SOR.

Wyniki. W badanym materiale w grupie 112 chorych z MOC, 62 pacjentów zakwalifikowano jako ciężkich (ISS > 16). W analizowanej grupie najmniejsza wartość ISS wyniosła 16 pkt, maksymalna 86 pkt, mediana ISS wynosiła 29 pkt. Średnia wieku pacjentów wynosiła 42 lata. Przyjęta strategia działania zespołu urazowego (ZU) pozwoliła na skrócenie do 20-40 min czasu wstępnej diagnostyki i terapii w Sali Urazowej (SU). **Wnioski.** Na podstawie analizowanych przypadków przedstawiono propozycję algorytmu postępowania z pacjentami z MOC w ramach SOR.

Wprowadzenie algorytmu pozwoliło na znaczne skrócenie czasu od momentu przyjęcia pacjenta w SOR do chwili przekazania chorego na specjalistyczny oddział zabiegowy z pełną diagnostyką i konsultacjami specjalistycznymi. Wykazało skuteczność działań interdyscyplinarnego zespołu urazowego złożonego ze specjalistów a. anestezjologii-intensywnej terapii, chirurgii ogólnej, ortopedii i traumatologii, radiologii.

Multiple injuries are the most frequent cause of death among patients under 40 years of age. Authors present their experiences based on analysis of 112 patients referred to the Emergency Department of the Specialist Hospital in Sosnowiec by EMS or HEMS as multiply injured patients. The median ISS of this group was 29 and the mean age of the patients was 42 years. Authors analyzed the initial diagnostic assessment correlated with the patients condition. In conclusion they presented initial diagnostic algorithm.